

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Zenevski voz

Nov neuspeh je doživelo Društvo narodov ob sobotnem glasovanju v zadevi španskega vprašanja. Ta neuspeh se v ženevskih krogih tolmači na razne načine. Vozel, ki se je zapletel v novi stavbi Društva narodov, je po mnenju večine ženevskih politikov postal že tako velik, da nikdo ne ve, kako ga bo v doglednem času mogoče razplesti. Dočim so se namreč članice Društva narodov soglasno izrekle za obsodbo Japonske radi bombardiranja neutrujenih kitajskih mest, ni bilo mogoče doseči takšnega soglasja v španskem vprašanju, ker sta se dve državi, in sicer Portugalska ter Albanija, izrekli proti resoluciji, v kateri se ugotavlja napad Nemčije in Italije na politiko nevmešavanja. Razen tega pa se je vzdržalo glasovanja 14 držav in sicer Avstrija, Madžarska, Čile, Kuba, Bolgarija, Peru, Švica, Urugvaj, Venezuela, Južna Afrika, Panama, Irska, Argentina in Bolivija. Mišljenje ostalih 32 članic Društva narodov, ki so bile za to, da obsodijo intervencijo v španski državljanski vojni, predstavlja torej samo mnenje več o odločitvah Društva narodov, ki pa ni došlo potrebnega polnomočja za nadaljnjo akcijo po pravilih Društva narodov. Četudi sta se znašla med opozicijo tudi dva dominiona in sicer Južna Afrika ter Irska pa prevladuje v ženevskih krogih navzlic nepričakovanemu izidu glasovanja mnenje, da bosta Francija in Velika Britanija energično nadaljevali s svojo politično linijo v španskem vprašanju.

Vsekakor je dosežen moralni učinek, kakor komentira to ženevsko presenečenje pariški »Populaire«. Resolucija, s katero se obsoja italijansko nemški napad, ni šla zatem, da bi se od strani članic Društva narodov odobrili kakšen ukrep za akcijo, ni bila torej sprožena nikakršna praktična odločitev. Dejstvo pa je, da se je navzlic vsemu izrekla večina skupščine Društva narodov za ugotovitev italijansko nemškega napada, za umik tujih borcev iz Španije in pa da se takoj napravi konec politiki nevmešavanja za slučaj, ako bi se pogajanja z Italijo v kratki dobi ne končala uspešno. Sovjetski delegat Litvinov je v svojem govoru celo dejal, da že sedaj vidi, da se bodo pogajanja z Italijo zavlekla in da se bodo razvlekla v nedogled. Sovjetska Rusija pa bo radi tega sama odločila rok, po katerem bo smatrala, da so propadli vsi poskusi pogajanja.

Čujejo pa se tudi drugi komentarji v zvezi z najnovejšim ženevskim dogodkom. »Epoque« pravi v okviru komentarja o Sredozemskem problemu: »Tretjina skupščine Društva narodov v Ženevi se je izrekla proti predloženemu načrtu, torej izredna okolnost, katere važnosti ni treba posebej poudarjati. Vlada v Valenciji, ki je itak že bila odstranjena iz Sveta Dru. narodov, je doživela nov neuspeh. Želimo pa, da bodo dobro voljo, s katero sta Francija in Velika Britanija že dokazali, primerno razumeli tudi v Rimu. Vsestransko razpravljanje o celotnem španskem vprašanju o temeljito razčistilo atmosfero.

BERLIN, 4. oktobra. Hitler je sprejel Mussolinijevo povabilo za poset v Italijo. Ne pojde pa v Italijo že v oktobru, kakor so prvotno zatrjevali, ampak šele pomlad 1938.

Zanimiva razstava ženskih ročnih del v vseh tehnikah vezanja, kvačkanja in pletenja, izdelanih z MEZ, predvaja za ročna dela v Mariboru, pivovarna Union, bela dvorana, odprto od 5. oktobra do vključno petka 8. oktobra 1937. Dnevno

Japonci postajajo malodušni

Kitajske gverilske akcije — S poplavami nad Japonsce
— Nevarnost sovjetske intervencije

SANGHAJ, 4. oktobra. Z neprekinjenimi napadi Japoncev na kitajske postojanke med krajema Lotien in Lihang se je posrečilo japonskim oddelkom, da so prebili drugo kitajsko obrambno linijo. Japonci hočejo doseči kitajski glavni stan pri Kiatingu, vendar pa so ostali brezuspešni siloviti japonski napadi, ki že trajajo 6 dni na kopnem, morju in zraku na raznih sektorjih šanghajske fronte. Glavna obrambna črta kitajske vojske je ostala čvrsta v kitajskih rokah. Strašno bombardiranje Japoncev na šanghajska predmestja je povzročilo strašno razredanje. Celi bloki hiš so dobesedno izravnani z zemljo. Japonske vojne ladje obstreljujejo neprekinjeno kitajske utrdbe ob levi obali Wangpuja. Vsi uspehi Japoncev, da bi prodrl na sever, so ostali brezuspešni. Četudi so Japonci zasedli tamkaj nekatere naselbine, vendar niso gospodarji položaja. Silno otežkočuje japonske akcije gverilska vojna pri Peipingu, kamor so morali Japonci poslati zopet nekaj divizij, da si krijejo hrbet. Kitajci so porušili razne jezove, tako da je vodovje preplavilo bližnje ozemlje. Polovica Tiencina je pod vodo, tako da so se morali Japonci nujno umakniti. Spricho teh neuspehov se Japoncev polasča malodušnost. Častniki morajo moštvo spodbujati k borbam z vsemi sredstvi, da preprečijo odpoved discipline. Poročila o velikih porazih na drugih frontah se japonskim četam zakrivajo. Radi tega se govori o predstojenih mirovnih pogajanjih. Vodilni japonski krogi so silno presenečeni radi nepričakovanega odpora Kitajcev, ki so jih podcenjevali. V Tokiju pripravljajo odpošiljatev nove armade, ki naj bi napadla Kitajce z juga iz zasebe. Kitajci pa označujejo ta manever kot zelo nevaren, ker bi lahko povzročil intervencijo Rusije. Kitajski krogi povdarjajo, da se nahajajo vzdolž mandžurske meje močni ter odlično opremljeni ruski odredi, ki lahko vsak trenutek posežejo v tok dogodkov.

V Rusiji ne bo več tolika smrtnih obsodb

LONDON, 4. okt. »Daily Telegraph« poroča iz Moskve, da je predsednik sovjetskega izvršnega odbora Kalinin izdal odlok, ki se nanaša na smrtne obsodbe, ki naj se v bodoče omejujejo le za slučaj, kjer je to res potrebno. Sodišča naj

izrekajo kolikor mogoče zaporne kazni do 25 let, oziroma prisilno delo in deportacijo. Vzrok tega ukrepa je velika kritika, ki so jo v inozemstvu povzročile številne smrtne obsodbe v zadnjem času.

Bombe na Barcelono in Valencijo

VALENCIJA, 4. oktobra. 25 frankovskih letal je v nedeljo dopoldne izvršilo napad na Barcelono, in sicer od 10.25 do 11. ure. Okoli 50 bomb je razdejal približno 100 poslopij. Med 10. in 10.30

uro so francoska letala obsipala Valencijo z bombami. Škoda je silno velika. Okoli 60 oseb je mrtvih, 100 pa ranjenih.

Ni več morske bolezni!

LONDON, 4. oktobra. V oktobru 1938 bo dokončno dograjena nova orjaška oceanaska ladja, ki bo dobila najbrže ime »Queen Elisabeth«. Stala bo okoli 5,75 milijonov funtov, torej za 750.000 funtov več kakor so znašali izdatki pri gradnji

»Queen Mary«. Nova orjaška ladja bo najhitrejša potniška ladj. Zgrajena je tako, da ne obstoja za potnika nikakršna nevarnost takozvane morske bolezni. Tonaža znaša 85.000, na uro pa bo lahko absolvirala 29 do 30 vozlov.

V caihu izpuščajo žide iz koncentracijskih taborišč

LONDON, 4. oktobra. Po poročilu »News Chronicle« je odredil šef nemške policije, da se radi prenapolnjenosti rajlovskih koncentracijskih taborišč, pogojno izpustijo vsi oni židje, ki se že skozi leta nahajajo v koncentracijskih taboriščih pod pogojem, da takoj zapustijo Nemčijo. Vzrok tega ukrepa pa ni samo

prenapolnjenost koncentracijskih taborišč, ampak tudi okolnost, da ne želijo merodajni krogi zgraditi več nobenih koncentracijskih taborišč. Izpuščeni židje dobijo potne liste in obleko ter morajo takoj po zapustitvi koncentracijskega taborišča odpotovati. Navedeni list domneva, da bo izpuščenih okoli 1000 židov.

Admiral Orlov stenooglavljen

LONDON, 4. oktobra. V smislu poročila »Daily Telegrapha« iz Moskve je bil veliki admiral Orlov, vrhovni poveljnik sovjetskega brodogradništva, odstavljen. Na njegovo

mesto je bil imenovan admiral Viktorov, poveljnik ruskega brodogradništva na Daljnem vzhodu.

Politični „wild-west“ na Poljskem

VARŠAVA, 4. okt. Urednik »A-B-C« Wasiulynski je bil ponoči napaden po obrazu od 10. do 18. ure nepretrgoma. Se ne prodaja!

staših desničarskih mladinskih skupin, ki so ga tako pretepli in obdelali, da so mu razbili glavo in da je njegovo stanje zelo resno.

Socialni obzornik

Brezposelnost na Angleškem narašča. 26. julija je bilo v Angliji brezposelnih 1.379.459 delavcev, to je 22.861 več kot meseca junija, a vendar 272.613 manj kot meseca julija 1936. Ta porast brezposelnosti se pripisuje v prvi vrsti okolnosti, da je veliko mladih ljudi dokončalo šole in tako pomnožilo armado brezposelnih. Pred 2 letoma so zato, da bi omejili brezposelnost posebno mlajših ljudi, povišali šoloobvezno dobo od 14. na 16. leto. Zaposlenih delavcev je bilo 26. julija letos 11.517.000, to je 511.000 več kot lani.

Delavske mezde na Poljskem Po poročilu poljskega socialnega ministrstva je na Poljskem 33 odstotkov prebivalstva navezanega na mezdni zaslužek. — Povprečna tedenska mezda je 26.15 zlotov, torej okoli 215 Din. 43% vseh delojemalcev zasluži manj kakor 20 zlotov in le 15% več ko 40 zlotov tedensko. Avgusta 1935 je 11.4% delavcev zasluži manj kot 10 zlotov tedensko. — Delavske mezde v splošnem padajo. Če se vzame za l. 1928 zaslužek 100, potem je znašal l. 1935. le še 49.

6 milijonov industrijskih delavcev je po najnovejših podatkih na Japonskem. Vseh strokovnih organizacij je 950. Vseh članov imajo najrazličnejše delojemalske organizacije komaj 400.000, torej niti eno desetino delavcev. Tako imenovane svobodne strokovne organizacije imajo 270.000 članov. Nedavno se je osnovala centrala nacionalnih organizacij z 80.000 pripadniki. Zaslužki se z evropskimi ne dajo niti primerjati. Delovni čas pa znaša od 12 do 17 ur dnevno in še več.

Sarajevska državna bolnišnica v denarni stiski. Z ozirom na okolnost, da so bili letošnji krediti za sarajevsko bolnišnico znižani kar za 20%, je ta izčrpala vse dosedanje kredite. V očigled te krize, je uprava bolnišnice sklenila, da do nadaljnjega ne bo sprejemala nobenih bolnikov, ker nima sredstev za njihovo prehrano.

Kaj pravi G. M. Gurreau o socialnem problemu naših pomorščakov. Predsednik pomorskega odseka mednarodnega urada dela pri Društvu narodov v Ženevi g. Maurice Gurreau se mudi že nekaj časa v naši državi ter proučuje naše socialne prilike. Ko ga je nanesla pot v Split, se je tu živo zanimal za naše pomorce ter njihove socialne prilike. Po njegovem mnenju in njegovih izjavah, ki jih je dal ob priliki sestanka z našimi strokovnjaki, se mora čim preje izvesti konvencija pomorske konference dela v Ženevi iz leta 1936. Ta konvencija obravnava važna vprašanja glede delovnih ur in števila pomorščakov na vsakem brodu. Istotako važno je sprejetje pravilnika o hrani in stanovanju. Naša država se je po posredovanju g. Gurreaua že odločila, da sprejme mednarodno konvencijo o delu na parnikih in ladjah ter stopa na ta način tudi v tem pogledu v vrsto sodobno urejenih pomorskih držav.

Dva in pol milijona za sarajevsko Borzo dela. Po letošnjem budžetnem načrtu, ki ga je izdelala Borza dela v Sarajevu, znaša isti letos 2 in pol milijona dinarjev. Od te vsote se bosta predvidoma porabila za podpore brezposelnim delavcem okrog 2 milijona, ostanek pa odpade na upravne stroške.

Tuzla dobi novo palačo Borze dela. Javna Borza dela v Sarajevu je razpisala licitacijo del za gradnjo Borze dela in delavskega ozila v Tuzli. Proračun znaša 700.000 dinarjev ter so tozadevni načrti in troškovniki že na vpogled tozadevnim interesentom.

Pabecki

100% — 50%

V »Slov. besedi« št. 35 beremo: »No-vine Slovenske Krajine« pišejo: »Varujte se one nekatoliške miselnosti, ki oznanja neko svojevrstno, polovičarsko krščanstvo in ki jo zastopa pri nas »Dom in svet«. Zadnji dogodki v bližini »Doma in sveta« so jasno pokazali, kam ta miselnost pelje.« Polno krščanstvo zastopajo torej »Novine Slovenske Krajine«, »Slovenec«, »Slovenski dom«, »Domoljub«, »Polovičarsko krščanstvo: »Dom in svet«, »Delavska pravica« — očitno zato, ker nastopajo proti laži in obrekovanju ter priznavajo tudi nasprotniku kako dobro lastnost. Vsi ostali pa smo seveda: protiverski, frimasoni in kdo ve, kaj še. Če bi pa oblekli kroj slovenskih fantov, bi bilo pa zopet vse v redu.«

4.000.000 nepismenih

»Učiteljski tovariš« piše v št. 10: »V dnevnem časopisu smo čitali, da je v naši državi še 4.000.000 nepismenih — torej nekaj nad četrtino prebivalcev Jugoslavije. Če bi hoteli vsem tem preskrbeti šole in pouk, bi primanjkovalo še mnogo, mnogo učnih moči. Toda če bi se hotelo preskrbeti pouk vsaj onim šolnaši državi, tedaj bi še mnogo let ne bilo v Jugoslaviji nobenega brezposelnega učiteljskega abiturienta. Primanjkovalo bi jih in pri nastavitvah ne bi bilo treba tehtati socialnih razmer in ne šteti let, ki so jih prosilci preživeli v brezdeju. Nihče ne bi vprašal, po kakšnih principih se je presojalo one, ki so dobili službo, ker bi prišli prav vsi v poštev.«

Zamorčevo delo in kopitarjevci

»Del. politika« poroča v št. z dne 2. oktobra: »Kaj vse odkrije »Slovenec! Globokomni uvodničar »Slovenca« se sprašuje, čemu se družita Mussolini in Hitler: »Zveza čemu? Za zmago obojih političnih ideologij? To se zdi nemogoče, ker sta si italijanski fašizem in nemški narodni socializem po svojem etičnem nazoru tuja.« kar naenkrat so torej gospodje odkrili, da sta si fašizem in nacionalsocializem tuja po svoji morali, po svoji etiki. Kje kažeta to globoko razliko v svoji »vzvišeni etiki«? Ali v tem, da nacionalsocializem prav tako kakor »Slovenec« stalno hujska proti Judom na splošno, dočim jih italijanski fašizem dviga na najvišja mesta? Ne! Pri »Slovenčarjih« so odkrili razliko v morali črnih in rjavih srajc, odkar je Hitler pokazal, da noče izkazati prav nobene hvaležnosti ali usluge nemškemu političnemu katolicizmu, ki je edini omogočil, da je prišel Hitler na oblast. Zdej pa jim je enostavno odgovoril: »Napravili ste me za Führerja, zato me pa ubogajte! Ta izostala nagrada za zamorsko delo jezi Kopitarjevce, da pripisujejo zdej višjo moralo italijanskemu fašizmu, kar jih pa v ostalem ne ovira, da brez ozira na nemške katoličane poveljujejo parade rjavih srajc.«

Školske vesti

Zdravo, kleno sokolsko seme v obmejni Šmarjeti

Šmarjeta, ponosno sokolsko gnezdo, prišel je dan tvojega sokolskega slavlja, ko so sokolske rdeče srajce zasadile v tvoji sredini našo državno trobojnico. Sicer mirno naselje je zajela večerajšnja dne vesela razgibanost in sokolsko slavnostno razpoloženje. Ob pokanju topičev in prepevanju sokolske himne se je pomikala večeraj skozi Šmarjeto impozantna sokolska povorka do slavnostno okrašenega prireditelnevega prostora, ki ga je dal br. R. Kramberger sokolski četi na razpolago. Z zelenjem in drž. trobojnicami okrašeno dvorišče je sprejelo šmarješke Sokole, ki so prišli polni poguma in neugnanega hrepenenja.

Ob postrojenih vrstah mladih, mišičastih neustrašenih Sokolov je spregovoril uvodne besede k pomembnemu sokolskemu slavlju četni starosta in župan šmarješke občine br. Šuman Anton, ki je naslovil iskren sokolski pozdrav navzočemu generalu g. Terziču ter polnoštevilno zastopnemu oficirskemu zboru, nadalje starosti mariborske sokolske župe br. dr. M. Gorišku in v ostalim sokolskim funkcionarjem ter narodnim poslanecema dr. Jančiču in Janžekoviču. Njegov govor nam je razodel vso odporno silo mlade in borbene šmarješke sokolske čete, ki kljubuje vsem neprilikam. Zaključil je: »Zvesti prisedi, ki smo jo položili blagopokojnemu kralju Mučeniku, hočemo kot konstruktivna sila ohraniti Aleksandrovo Jugoslavijo in jo ob polnoletnosti, močno in nedeljivo, izročiti njegovemu sinu, našemu ljubljenu kralju Petru II.«

V imenu mariborske sokolske župe ter Sokola Maribor III je pozdravil br. prof. L. Struna, ki je povdarjal nenehno delo sokolstva za enotno in nedeljivo Jugoslavijo. Sokol vstraja na začrtani poti. Po tem govoru, ki so ga sprejeli vsi navzoči z gromkimi kliči Zdravo, je stopila pred generala mala in korajžna Dragica Kurenjakova, učenka 2. razreda šmarješke osnovne šole, ter mu izročila v imenu šmarješke sokolske dece lep šopek rož. General je dvignil deklico v naročje ter jo vidno ginjen poljubil.

Sledil je nastop vseh oddelkov, spopolnjenih s člani matičnega društva Maribor III, pri katerem je zbujało veliko pozornost skladna in strumno izvajanje prostih vaj po šmarješki deci. Vstrajno delo je bilo z večerajšnjim nastopom kronano z uspehom. Člani šmarješke čete so doprinesli dokaz, kaj zmora sokolska odpornost in disciplina. Kljub vsemu so redno prihajali k vajam. Proste vaje dece, naraščaja in članstva ter orodne vaje so bile ob vsakokratnem zaključku nagrajene s toplim aplavzom in priznanjem domačinov in gostov.

Ob tako lepo uspelem nastopu naše obmejne šmarješke čete gre nedvomno v

veliki meri zasluga načelniku Pšeničniku, ki je vabil članstvo, ter načelnici Ireni Vaudovi, ki je vabila deco in naraščaj. Šmarješka sokolska četa je s svojim večerajšnjim nastopom stopila v krog naših najagilnejših in najdelavnejših sokolskih čet naše župe. Ko smo motrili večerajšnji nastop šmarječanov, smo bili izredno zadovoljni. Kako tudi ne, saj nam je večerajšnji nastop živa priča, da je vsejano v naši obmejni Šmarjeti zdravo in kleno sokolsko seme, ki bo odslej še bolj in bolj razvijalo v dobro domovine in kralja. Prav je povedal agilni in neumorni podstarosta ter prosvetar šmarješke sokolske

čete br. Vauda, ko je v jednatih besedah, s katerimi je zaključil tako lepo uspelo manifestacijo sokolske misli ob naši meji, dejal, da je sam ljubi Bog pogledal na Sv. Marjeto, ter vsul iz vedrega neba svoje blagodejne solnčne žarke na one, ki širijo tod pravo bratstvo in pravo ljubezen. Ob živahnem in navdušenem vzklikanju kralju in enotni ter nedeljivi Jugoslaviji je bil zaključen oficijelni del večerajšnjega telovadnega nastopa, nakar se je na obsežnem Krambergerjevem dvorišču razvilo neprisljano narodno slavlje.

Socialna vprašanja

Stanovanjski problem

O tem perečem vprašanju se precej piše, a še več govori. To je z ozirom na stanovanjske prilike v našem in drugih večjih mestih razumljivo in naravno, ker reže globoko v gospodarstvo vseh delovnih krogov: delavstva, obrtništva in uradništva. Skodljivo je nevzdržno nesoglasje med stanovalniki in prejemki najemnikov, kar je »Večernik« svoječasnno podčrtal z gotovitvijo resnice, da smo menda edina država na evropskem kontinentu, kjer damo za stanov. streho eno tretjino prejemkov. In vzrok, oziroma vzroki? O njih smo večeraj podrobno slišali na sestanku društva stanovanjskih najemnikov na vrtu Gambrinovem. Pod predsedstvom učitelja g. Mohorja je na tem sestanku razčlenil vzroke obupnih stanovanjskih razmer gosp. Bajt; absolutna svoboda dobro organiziranih hišnih posestnikov, brezbriznost neorganiziranih najemnikov in davčni vijak so njih bistveni vzroki. Gosp. Kac je navedel zanimive prime-

re o postopanju hišnih gospodarjev v pogledu najemnin in opozarjal najemnike kot g. Bajt, da naj bodo pripravljeni prej na zvišanje kot na znižanje stanarine, češ, da imajo gospodarji v rokah dobre adute: organizacija računa o event. zvišanju uradnih plač in svoje zadevne davčne obveznosti. Tema govornikoma so se pridružili zastopniki raznih strokovnih organizacij: g. Novak v imenu udruženja brivcev, g. Vokač v imenu železničarjev i. dr. Končni uspeh sestanka je bil: poživljenje zanimanja za tako potrebno organizacijo, ki zastopa tako nujno življenjsko potrebo, in soglasno sprejetje resolucije ministerstva za socialno politiko, ki zahteva okvirni zakon, s katerim naj vlada odstopi ureditev tega vprašanja posameznim banovinom. Banovine naj to dosežejo sporazumno z organizacijo najemnikov. Iz tega je razvidno, kako potrebna je ta organizacija v interesu poedinca in skupnosti.

Novice o Mueskega polja

Strelšče vas vabi. Preteklo nedeljo se je začelo zopet redno streljanje na strelišču ljubomerske strelske družine. Streljanja bodo odslej redno vsako nedeljo dopoldne.

Za slušatelja višje pedagoške šole v Zagrebu je sprejet prijavljeni učitelj in sokolski delavec v Križevcih g. Manko Golar.

Delavnost sokolske čete. Sokolska četa pri Mali Nedelji je nedavno imela svojo tombolo, ki se je je kljub slabemu vremenu udeležilo mnogo ljudi. Četa je proslavila tudi dostojno rojstni dan Nj. Vel. kralja ter se je slovesne službe božje udeležilo v kroju 18 članov in nara-

ščajnikov. Četa je imela komemoracijo za dan pogreba prezidenta Osvoboditelja Masaryka, ki ji je prisostvovalo 57 sokolskih pripadnikov. V okviru Petrove petletke se pripravlja in modernizira društveni oder in dvorana, da bo proslava 1. dec. lepa manifestacija sokolskega dela in volje.

Licenciranje plemenskih bikov in merjascev bo v ljubotemskem srezu po sledečem redu: 4. oktobra — ob 8. uri Radenci, ob 10. uri Radgona, ob 14. uri Radgona; 5. oktobra — ob 8. uri v Ljutomeru, ob 10. uri v Veržuju, ob 14. uri v Križevcih, ob 16. uri v Cezanjevcih; 6. oktobra — ob 8. uri pri Mali Nedelji, ob 10. uri pri Sv. Juriju, ob 14. uri v Ivanjcih, 7. oktobra — ob 9. uri v Strigovi.

† JOSIP ŠINKO :

Moji spomini

(Ščice iz slovenskih narodnih borb pred in med vojno).

UVODNA BESEDA.

Ko sem jeseni l. 1905. prevzel uredništvo celjske »Domovine«, so hitro izzvali mojo pozornost dopisi iz Središča, podpisani od župana Josipa Šinka. Niso bili pogosti, a vsikdar brez vseh fraz, kratki, preprosti, in vendar polni vsebine. Polni nacionalnega idealizma in borbenosti, polni gospodarske stvarnosti, polni ljubezni do slovenske kulture in njene vsestranske tvornosti.

Potem sva se spoznala osebno na tretjem županskem shodu za ormoški okraj dne 8. februarja 1906. v Ormožu, kamor sem prinesel izdelana pravila za nameravano župansko zvezo. Imponirala mi je herkulska postava takrat 55-letnega moža, imponirala njegova nepremagljiva mirnost, ki ga tudi v najbolj vroči debati ni zapustila, imponirala njegova kratka in vendar jasna, rekel bi odsekana, stvarna beseda.

Ko smo sredi l. 1906. pričeli akcijo za ustanovitev Narodne stranke za štajersko in sem napisal programatično knjižico »Štajerski Slovenci, kaj hočemo?« je bil Šinko med prvimi, ki je uvidel potrebo, da se v takratno pod videzom slogaštva zastrupljeno politično ozračje (ki so ga spretno izkoristili Nemci in pod krinko navidezno slovenske, »Nemcem prijazne« štajercijanske stranke nadelavali tla nemškemu moštu do Adrije in na Balkan!) vrže sveže seme zdravega nacionalnega,

gospodarskega in kulturnega političnega življenja. Z veseljem je podpisal vsebino gori omenjene programatične publikacije in sodeloval na pripravah ter bil do svoje smrti zvest, značajan borec za ideje, ki smo si jih takrat zapisali na naš prapor.

Dasi je bilo med nama v letih za več ko četrstoletja razlike, sva sklenila tesno, nerazrušno prijateljstvo in pobratimstvo, ki sva ga leto za letom obnavljala v njegovem idiličnem zavetju v Vinskem vrhu, kjer sva »miklavževala«, dokler mi niso zadnja leta pred smrtjo noge tako daleč opešale, da ni mogel več tja, pa sva v njegovem skromnem in vendar tako prijetnem domu v Središču, tam pri kolodvoru, obujala drage spomine. Ob takšni priliki nekoč v Vinskem vrhu sem ga nagovarjal, naj napiše svoje spomine. Obljubil mi je, a samo s pogojem, da jih ne objavim pred njegovo smrtjo.

Dne 11. januarja 1921 mi je pisal med drugim: »Dobro pomnim, da sem Ti obljubil »moje spomine«. Ob priliki Ti jih pošljem s pogojem, če mi prisegneš, da jih prej ne obelodaniš, dokler mene ne položijo v večno registraturo.« Seveda sem mu »prisegel«. Dne 24. junija 1921 je spomine dokončal in mi jih kmalu nato poslal.

V teh spominih ob koncu izreka željo, »naj bi se še kratko dobo grel ob domačem solncu svobode«. Res mu je bila usojena samo še kratka doba, zakaj že 23. avgusta 1922 je nastopila njegova smrtna ura, katero je — kar je zanimivo in značilno! — skoro točno napovedal že tedne poprej.

Po Šinkovem pogrebu sem vzel zopet v roke njegove spomine. Pa sem se zamislil: zdelo se mi je, da bi

ti spomini za njegove sodobnike in za generacije, ki so dozorele do vojne in deloma med vojno, ne imeli takšnega pomena kakor za generacije, ki so takrat šele dozorevale ali se šele porajale, in da bo baš za te nove generacije upogled v dobo pred vojno, v dobo težkih borb za pravice slovenstva in za narodov obstanek, imel svoj večji pomen. In odločil sem se, odložiti objavo spominov zvestega pobratima, velikega narodnega idealista in neuklonljivega boreca za kasnejšo dobo.

Letos, ko mineva 15. leto od njegove smrti, sem v sporazumu z njegovimi ožjimi rojaki pripravil spomine za objavo. Naj bi služili njegovim sodobnikom in soborcem, ki jih še niso položili v »večno registraturo«, da si ob njih tudi sami osvežijo mnoge slike iz naših davnih bojev za vsako mrvico narodnih pravic, novim generacijam pa naj bo svetel vzgled narodne odločnosti in borbenosti, vzgled idealizma v nesebični borbi za pravice svojega naroda, vzgled resnega in stvarnega gospodarskega ustvarjanja, vzgled kulturne tvornosti, predvsem pa vzgled značajnosti in odločnosti, ki tudi v najtežjih razmerah ne kloni glave pred mogotci, če gre za obrambo interesov svojega naroda.

Ti spomini so seveda večidel bolj krajevnega značaja, dobijo pa z opisi napetih borb za slovenske pravice ter dotičnih dogodkov v okraju in po Sloveniji tudi nekoliko širši pomen in nič ne dvomim, da bode marsikaka drobščina iz njih tudi našim političnim in kulturnim zgodovinarjem dobrodošla.

Maribor, v avgustu 1937.

Vekoslav Spindler.
(Dalje.)

Razne vesti

Delegati beograjskega dela udruženja opozicije so se včeraj zjutraj vrnili v Beograd. Kakor pravijo, so bili z zagrebškimi razgovori zadovoljni. Sedaj bodo poročali svojim beograjskim šefom, ki se bodo posvetovali. Tako se je torej ta zadeva silno zavlekla.

Na 22.000 prebivalcev v Jugoslaviji pride po en zobozdravnik, oziroma zobni tehnik. Tako se je ugotovilo na včerajšnjem kongresu zoboteknikov v Zagrebu.

Zagrebski nadškof dr. Bauer je resno obolel. Pokazali so se simptomi dekompenzacije srca. Bati se je katastrofe.

Državno valjarno železa so odvarili včeraj na slovesen način v Zenici. Kot zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. je bil navzoč poveljnik II. armije general Bogoljub Hrič.

Spominsko ploščo junaku inž. Ivanu Gosarju so odkrili včeraj na izredno slovesen način v Škofji Loki. Slovesnega odkritja se je udeležila velika množica nacionalnega občinstva, Sokolov, četnikov in drugih nacionalnih organizacij. Bil je lep praznik hvaležnosti dobrovoljcev, četnikov in Sokolov velikemu borcu in junaku.

Rodbinske doklade ločene žene. Finančno ministrstvo je dalo pojasnilo o pravici do rodbinske doklade za otroke, če je žena ločena, pa ni ne aktivna, ne upokojena državna uslužbenka. Takšna žena, ki je veljavno ločena od moža, državnega nameščenca, a se je potem vnovič poročila in vzdržuje otroka iz prvega zakona, nima po tem pojasnilu pravice do rodbinske doklade za otroka, ampak ima to pravico oče. Pri likvidaciji njegovih prejemkov se bo doklada zadržala v depozitu in poslala materi, dokler bo otrok pri njej na vzdrževanju. To pa ne velja, če je žena banovinska ali občinska uslužbenka s pravico do doklad pod pogoji, ki veljajo za državne uslužbenke. V tem primeru ima rodbinsko doklado za otroka likvidirati pristojna banovinska (občinska) oblast po določilih, po katerih izplačuje svojim uslužbencem rodbinsko doklado za otroka.

Gospodarske beležke

Davčne zadeve. Z odlokom finančnega ministra imajo davčne uprave dovoljenje, da smejo sprejemati kupone 2 in pol odstotne rente za vojno škodo na račun odplačila davkov, pristojbin in trošarin ter in za anuiteto kmetskih dolgov. Tako bodo v bodoče vse davčne uprave sprejemale vse dospele kupone tega posojila, vendar davčne uprave teh kuponov ne smejo izplačati v gotovini, temveč jih smejo sprejemati od lastnikov samo za plačilo davkov, pristojbin in trošarin ter anuitete za kmetske dolge.

Likvidacija kmečkih dolgov. Oddelek za državne dolge finančnega ministrstva bo v sredo 6. t. m. oddal Privilegirani agrarni banki prvi del 3% obveznic za likvidacijo kmečkih dolgov v skupnem nominalnem znesku 200 milijonov dinarjev. PAB bo razdelila te obveznice bankam in zadrugam sorazmerno njihovim terjatvam PAB-a.

Uredba o občinskih hranilnicah, ki naj bi se v najbližjem času izdala, je predmet spomenice, ki jo je Zveza jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani, ki zastopa vseh 29 slovenskih samoupravnih hranilnic, poslala vsem mednarodnim činiteljem. V spomenici se naglašja, da se uredba sploh ne ozira na obstoječe razmere pri slovenskih in tudi dalmatinskih hranilnicah, čeprav je od vseh jugoslovenskih hranilnic 39 hranilnic v teh dveh pokrajinah in če tudi poslujejo ravno te hranilnice točno po načelih, po katerih poslujejo hranilnice v vsej Srednji Evropi, zlasti tudi na Češkoslovaškem, in sicer že več kakor eno stoletje. Z novo uredbo bi bila prizadejana ogromna in nepopravljiva škoda ne le hranilnicam, temveč vsem zasebnemu in javnemu gospodarstvu.

Plujske novice

»Podsavetni dan« v Ptuj. Včeraj se je v Ptuj odigrala nogometna tekma med SK Ptujem in SK Dravo, ki pa je trajala le 25 minut in se je pri stanju 3:1 za Dravo prekinila in to radi izredno ostre

Mariborske in okoliške novice

Kaj bomo slišali na „Slavčkovem“ koncertu

Na jutrnjem večernem koncertu »Trboveljskih Slavčkov« nam bo zbor podal same nove skladbe. Prva novost bodo A. Lajevčevi »Veseli koledniki« že zato,

Slavko Šuligoj dirigira.

ker so ti izza zadnjih desetih let prva mladinska skladba A. Lajevčeva. Ronjgovinaricaljki »Čače moj« bo sledila nova naričalka za materjo od Jos. Vrhovskega, kar bo omogočilo primerjavo istrskih motivov z zagorskim varijacijami.

Solistka Rezika Koritnikova bo zapela Adamičovo »Pri zibelci«, dalje Mateličovo »Rodila loza grozda dva« ter Prelovčovo »Jaz pa imam orglice«. Verjetno je, da bo morala še katero dodati!

V drugem delu koncerta bomo slišali zopet novo Lajevčovo »Dete jezdi na kolenu«, Osterčovo »Novico« ter obdelavo narodne »Moj očka ima konjca dva« od D. Švare, pa tudi Adamičovo »Sestrico«. To so zbori s spremljavo klavirja (dr. Švara). Grbčeve mehke melodije bodo predstavljale »Jezusu puščiček« in pa »Tri tičice«. Zbor bo polnoštevilčen, dirigira Slavko Šuligoj.

Naslednjega dne v sredo dopoldne ob pol 11. uri pa se vrši istotako v Unionski dvorani še mladinska koncertna matineja v Adamičovo počastitev. Udeležbo se je mestne in okoliške šole ob enotni, globoko znizani vstopnini.

Sodba o falzifikatorskem procesu: 10 obsodjenih, dva oproščena

Danes dopoldne ob 10.45 je bila v razpravni dvorani št. 53 tukajšnjega okrožnega sodišča razglašena sodba v procesu proti Rupniku in 11 obtožencem radi poskusa ponarejevanja bankovcev. Za izid procesa je bilo zelo veliko zanimanje in je bila razpravna dvorana nabito polna. Senatni predsednik s. o. s. dr. Tombak je razglasil sodbo, v smislu katere se obsodijo: Franc Rupnik na 6 let in 2 meseca robije, na trajno izgubo častnih državljskih pravic, na 1320 dinarjev denarne globe ali 22 dni zapora; Gasper Poločnik na eno leto robije, 1200 Din denarne kazni ali 20 dni zapora in na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 3 let; Franc Majcen na leto dni in 8 mesecev robije, 600 Din kazni ali 10 dni zapora ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 3 let; Mihael Medved na 1 leto in 6 mesecev robije, na 1500 Din denarne kazni ali 25 dni zapora, 1000 Din povprečnine ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo dveh let; Franc Greif na 9 mesecev strogega za-

pora, 2200 Din denarne kazni ali 17 dni zapora in 1000 Din povprečnine; Friderik Kolman na 6 mesecev strogega zapora in 900 Din denarne kazni ali 15 dni zapora, na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 2 let in na izgubo državne službe; Ana Kolmanova na 5 mesecev strogega zapora, na 900 Din denarne kazni ali 15 dni zapora, pogojno za dobo 4 let; Vekoslav Postržin na leto dni in 8 mesecev robije, na 1000 Din denarne kazni ali 17 dni zapora ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 3 let; Ivan Mlakar na 5 mesecev strogega zapora, 1200 Dina denarne globe ali 20 dni zapora, 500 Din povprečnine, pogojno za dobo 3 let; Ana Mlakerjeva na 4 mesece strogega zapora, 1200 Din denarne kazni ali 20 dni zapora, pogojno za dobo 3 let; Antonija Postržinova in Ana Vinterjeva se oprostita vsake krivde in kazni. Obsojeni Rupnik in Majcen sta prijavila revizijo, Ivan ter Ana Mlakerjeva sta kazni sprejela, dočim so si ostali obsojenci izprosil tridnevni rok glede sprejetja kazni.

Poziv!

V noči od 23. na 24. september t. l. so bili v Mišljinski tiskarni v Grobljah poškodovani tiskarski stroji. Kdor izsledí storilce, prejme nagrado 10.000 din.

Uprava policije v Ljubljani.

Rekorden obisk avstrijskih izletnikov. Včerajšnja nedelja je bila nedvomno ena najbolj razgibanih, kar smo jih doživeli v letošnji sezoni. V Maribor so prispeli poleg rednih izletnikov, ki prihajajo k nam vsako nedeljo, tudi člani Touring kluba iz Celovca s predsednikom g. direktorjem Spindlegerjem na čelu. Na motorjih je prispelo iz Celovca okrog 120 celovških motociklistov s 50 vozili. Na mestni meji so pričakali goste na Koroški cesti mariborski motociklisti in predstavniki tuk. tujskoprometnih ustanov ter motociklističnih klubov. Ob 12. uri je bil svečan sprejem in oficijelni pozdrav pri »Orlu«, kjer je spregovoril v imenu mariborske mestne občine magistratni direktor g. Rodčšek, za tujskoprometno zvezo in »Putnika« g. ravnatelj Loos ter za »Perun« in »Pohorje« g. Hlebš. Za priščne pozdravne besede in prisrčen sprejem se je zahvalil predsednik celovškega Touringkluba g. Spindleger. Popoldne so se gostje odpeljali v Pekre, kjer je bila pri Tomševju vinska trgatev.

igre, katere žrtev je postal po nesrečnem naključju igravec SK Ptuj Horvat, ki so ga morali s strto nogo odpremiti v bolnišnico. Sodelil je g. Klančšek iz Maribora, ki mu spričo ostre igre obeh nasprotnikov ni ničesar drugega preostalo, ko da je tekmo odžvižgal in prekinil.

Na splošno zahtevo prireja »Putnik« Maribor v nedeljo dne 10. oktobra zopet krožno vožnjo skozi prekrasne Slovenske gorice. Vožnja in odlično kosilo na Kapeli le din 75.—. Zasižite se si mesta, prihranite se takoj pri »Putniku« Maribor.

Obiščite Zaharove pevce v Veliki kavarni.

Klub koroških Slovencev v Mariboru vabi svoje člane na glavni letni sestanek, ki bo v sredo dne 6. t. m. ob 20. uri v klubskih prostorih pri Povodniku.

Francoski tečaj. Pouk v otroškem vrtcu in v vseh tečajih za šolsko mladino in za odrasle se začne ta teden. Dnevi in ure so razvidni na lepaku v Gregorčičevi ulici 4. Prijave se sprejemajo v kurzihi samih.

Koroško vprašanje. Da javno pokažemo iskreno ljubezen in zanimanje za usodo naših koroških bratov in sester, bomo Mariborčanji in okoličani polnoštevilno prišli k manifestacijskemu zborovanju, ki ga ob sedemnajstletnici koroškega plebiscita priredi mariborska podružnica Branibora in Klub koroških Slovencev s tovariškim sodelovanjem narodnoobrambnih, prosvetnih, telesnovzgojnih, strokovnih in drugih organizacij. Zborovanje bo v nedeljo 10. oktobra ob 10.30 (pol 11. uri) v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru.

Za dva dni v Graz potujete lahko s »Putnikovim« avtokarom od 9. do 10. oktobra. Cena vožnje in vizuma le Din 110 za osebo! Informacije in prijave pri »Putniku« Maribor, Celje, Ptuj.

Razpisani so sledeči natečaji: sprejme se v aktivno vojaško službo 15 zdravnikov vsega zdravilstva in 5 mag. farmacije. Rok vlaganja do 1. novembra. Pod-

Mladi nacionalisti zborujejo!

Včeraj se je zbrala pri Zamoru mariborska mladi JNS k informativno manifestacijskemu sestanku. Iz Ljubljane je prispel tajnik banovinskega odbora tov. Andrej Uršič. Navzoči so bili tudi zastopniki omladinskih organizacij JNS iz Trbovelj in Laškega. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik marib. mladinske organizacije JNS tov. Grešak. V levo zasnovanem in stvarno podanem izčrpnem referatu je orisal tov. Uršič načela in smernice organizacije, ki naj v svojih vrstah zbere našo nacionalno mladino. Dotaknil se je vseh aktualnih problemov naše notranje politike in opredelil strankino stališče napram vsem političnim dogodkom v državi. Zborovalci so ga za njegova izvajanja nagradili s toplim priznanjem in aplavzom. Nekatere pojave našega političnega življenja je v ognjevitom govoru kritično premočnil podpredsednik banovinskega odbora JNS v Ljubljani tov. dr. M. Gorišek ml., nakar je tov. Grešak zaključil lepo uspelo zborovanje omladincev JNS v Mariboru, ki se živahno zbirajo in ki stopajo krepko na plan. — Sl. R.

ZDRAVNIK DR. RUDOLF LOVREC
zopet ordinira Strossmayerjeva 8

častniška konjeniška šola v Zemunu. Rok vlaganja 15. oktober. Pogoji so razvidni med uradnimi urami na mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11.

Gledališka sezona 1937/38 otvorjena! V soboto je bila v gledališču otvoritvena predstava Gogoljevega »Revizorja« ob 100 letnici te pomembne komedije. Občinstvo se je odzvalo v lepem številu in je predstava lepo uspela, prav tako tudi druga premjera Preradovičeve izborne komedije »Najboljša ideja tete Olge«. Žal je bil obisk sinoči precej slabši kakor v soboto, kar gre nedvomno na račun krasne jesenske nedelje in pohodov v okolico, ki nudi našim meščanom obilo dobrega.

Zadnji čas je, da se prijavite za »Putnikov« izlet z avtokarom v Graz v četrtek, dne 7. oktobra. Vožnja in vizum le Din 100.—. Informacije in prijave: »Putnik« Maribor, Celje, Ptuj.

Kroglo si je pogol v prsa iz samokresa v samomorilnem namenu 18letni pekovski vajenec Florjan Horvat, stanujoč na Betnavski cesti 34. Nezvestnega so ga prepeljali v splošno bolnišnico, kjer se je njegovo zdravstveno stanje zboljšalo.

Mrtva starka v jarku. Davi so našli v jarku ob cesti 2 km od Limbuša proti Vrhovemu dolu starejšo žensko, ki je bila mrtva. Po telesu je bila vsa plava, bgo-tovilo se je, da gre za posestnico Pavlo Čehovo, doma iz Vrhovega dola, ki so jo pogrešali od polnoči naprej. Radi raznih govoric, češ da je bila zadavljena, je sin pokojne zahteval obdukcijo trupla. Vrhli študentski orožniki razčiščujejo zadevo.

Uboj v Košakih! V Košakih so pri nekem posestniku kožuhal. Med kožuhanjem so padale zbadljivke. Zunaj je bil potem krvav epilog. 45letni viničar Karol Hladnik iz Košakov je obležal na tleh z razbito lobanjo. Prepeljali so ga v tuk. bolnišnico, kjer je podlegel poškodbam. Košaki orožniki so aretirali 21letnega Josipa Danka, ki je priznal, da je pobil Hladnika s ko'om na tla in mu prizadajal smrtonosne poškodbe.

Embrijo na travniku. Na travniku posestnika Franca Legata v Bohovi je našel domači pastir človeški embrijo, ki je bil že popolnoma v razpadu. O najdbi so bili obveščeni orožniki, ki so zadevo prijavili državnemu tožilstvu v Mariboru. Gre za 6 in pol mesecev star embrijo ženskega spola. Vrhijo se poizvedbe.

Za izlet v Maria Zell, ki ga prireja »Putnik« od 9. do 10. oktobra z modernim avtokarom, se sprejemajo prijave najkasneje do četrтка, dne 7. t. m. Vožnja in vizum le Din 200.— za osebo. Izkoristite ugodno priliko! Prospekti, informacije in prijave pri »Putniku« Maribor, Celje, Ptuj.

Narodna gledališča

Ponedeljek, 4. oktobra: Zaprt.
Torek, 5. oktobra: Zaprt (radi koncerta Trboveljskih slavčkov).
Sreda, 6. oktobra ob 20. uri: »Marija Stuart«. Premiera.
Četrtek, 7. oktobra ob 20. uri: »Revizor«. Red B.

Sportna gibanje

Krasna zmaga mariborskega nogometa

Po nadmočni igri premaga reprezentanca Maribora popolnoma zaslužen reprezentanco Ljubljane v razmerju 4:0 (2:0)

Včerajšnja nedelja je bila v znamenju takozvanega »podsavaznega dneva« in je dal Ljubljanski nogometni podsavaz na svojem teritoriju odigrati številne nogometne tekme, katerih čisti dobiček naj okrepi podsavazno blaginjo. V vseh sportnih centrih naše banovine so se vršile nogometne tekme med lokalnimi nasprotniki, izjemo sta tvorila le Celje in Maribor, kamor je poslal LNP reprezentanci Ljubljane, da odigra medmestni tekmi proti reprezentancama Celja in Maribora. Medmestne tekme so vedno zanimive in zaželjene, če jih skleneta prostovoljno obe prizadeti mesti, da preizkusita svoje moči. Toda v zadnjih letih je postala praksa, da LNP kratkoma diktira medmestne tekme in to proti volji prizadetih klubov. Nahajamo se v sredini prvenstvene sezone in je razumljivo, da hočejo klubi svoje igralce štediti za težke borbe v prvenstvenem tekmovanju. Radi tega je bila sestava primerne reprezentance mesta Maribora precej težka stvar in če se je kapetanu OOLNP v Mariboru g. J. Koniču vendarle posrečilo, da je sestavil reprezentanco, ki je pregazila reprezentanco Ljubljane v tako prepričevalnem stilu, potem mu k temu le čestitamo. Morda tudi ni prav, da LNP odvzame našim klubom najboljši termin za prvenstvene tekme, ko klubi lahko računajo z dobrim inkasom in smo prepričani, da bi vsak klub radovolje žrtvoval na oltar podsavazne blaginje primerne znesek, ki bi bil gotovo večji kakor čisti dobiček medmestne tekme Maribor: Ljubljana ali Celje: Ljubljana. Tako pa smo na eni strani napravili dragocen termin, na drugi strani pa tudi zaželen finančni uspeh najbrže ne bo zadovoljiv. Eno dobro stran pa je včerajšnji podsavazni dan vendarle imel, namreč to, da je »provinca« dokazala, da goji boljši nogomet kakor Ljubljana in da je »provincijski« nogomet na dokaj višnji stopnji, kakor oni v Ljubljani. Ljubljana se bo pač morala sprijazniti z dejstvom, da je nogomet zlasti v Mariboru že davno prehitel ljubljanskega in da postaja Maribor vedno resnejši konkurent Ljubljane.

MARIBOR : LJUBLJANA 4:0 (2:0).

Za tekmo se ni delala nobena posebna reklama. Nekaj časopisnih notic je naše sportno občinstvo opozorilo na to tekmo, to je bilo vse. Temu primeren je bil tudi obisk. Na stadionu SK Železničarja, kjer se je odigrala medmestna tekma, ni bilo velikega navala in je prišlo le nekaj stotin ljudi gledat borbo med reprezentancama Maribora in Ljubljane. Obe reprezentanci sta točno ob določenem času nastopili v naslednjih postavah:

Ljubljana: Logar, Žitnik, Jerman (vsi SK Ljubljana), Kretič, Košenina (oba Hermes), Pišek (Ljubljana), Šlamberger (Svoboda), Brodnik, Svetic (oba Hermes), Aljančič in Jež (oba Reka).

Maribor: Švajghofer, Ronjak (oba Železničar), Barlovič (Rapid), Golinar (Železničar), Kirbiš, Vele (ISSK Maribor), Lešnik (Železničar), Vesnaver, Vodeb

(Maribor), Pavlin in Pezdicek (oba Železničar).

Kakor je že iz postav razvidno, nista obe reprezentanci nastopili v najmočnejših postavah. Toda nihče ni pričakoval, da bo našla reprezentanca Maribora v enajstoricji Ljubljane tako slaboten odpor. Včerajšnja tekma je bila borba, manj napeta kot lepa, in dasi v izvestnih razdobjih brez tistega žilega poleta, ki smo ga vajeni videti in gledati v prvenstvenih borbah, vendar bogata na fipсах in žilavih obojestranskih naporov, tako da so prišli prav gotovo vsi občudovalci nogometne umetnosti na svoj račun.

Maribor je postavil v polje povsem izenačeno moštvo, v katerem se je s svojo slabo igro odražalo edino levo krilo. Glavno orožje reprezentance Maribora je bila včeraj napadalna vrsta, ki je z naravnost vzornim napredovanjem s kratkimi pasovi suvereno vladala na terenu. Tehnično so vsi igralci Maribora prekašali ljubljance. Tudi so bili Mariborčani nadmočni v plasiranju, kar jim je omogočilo v zvezi s točnim podajanjem dober in koristen start ter ekonomično gospodarjenje z razpoložljivimi silami. Razlika med obema moštvoma je bila včeraj tako velika, da rezultat 4:0 ne predstavlja pravega razmerja sil, kajti večji del igre so se morali ljubljanci le braniti in je le nemoči domačega napada in razmeroma dobri obrambi ljubljanske enajstovice pripisati, da ni doživela včeraj Ljubljana poraza, kakršnega bi si po poteku igre zaslužila. Hkrati pa je domače moštvo dokazalo, da bi bilo kos tudi resnejšim nalogam in da bi včeraj najbrže moral kloniti tudi nasprotnik drugačnih kvalitiet, kakor je bila to reprezentanca Ljubljane.

Enajstovica Ljubljane je razočarala na vsej črti. Tistim, ki so prisostvovali včerajšnji tekmi, je jasno vse, tistim pa, ki včeraj niso bili na tekmi, pa povemo, da je reprezentanca igrala tako klaverno vlogo, kakor že zlepa ni igralo v Mariboru nobeno moštvo. In to naj bi bila reprezentanca slovenske prestolnice bele Ljubljane! Res je sicer, da so ljubljanci trčili na mnogo boljšega nasprotnika, toda od reprezentance Ljubljane smo pričakovali povsem drugačne igre, ki opravičujejo dominanten položaj ljubljanskega nogometa...

Sodil je g. Bizjak, ki je bil gotovo objektiven in tudi dober vodja.

V predtekmi je doživela reprezentanca rezerv mariborskih klubov prav tako neprijeten poraz. Pobreška Slavija je zmagala v razmerju 7:1 (4:0). Sodil je g. Kaspar.

Ostale nogometne tekme.

Praga: Češkoslovaška: Jugoslavija 5:4 (3:1).

Zagreb: Zagreb: Praga 2:0 (2:0).

Beograd: Beograd: Subotica 4:2 (1:2).

Celje: Celje: Ljubljana 2:0 (1:0).

Varaždin: Hašk: Varaždinski SK 5:2 (3:1).

Zagreb: Slavija (Varaždin): Železničar (Zagreb) 1:1. Prvenstvena tekma.

Mariborski srednješolci kot lahkootletci

V soboto popoldne in v nedeljo popoldne se je vršil na stadionu SK Železničarja lahkootletski miting mariborskih srednjih šol, in sicer za prehodna pokala Jugoslovenskega lahkootletskega saveza in kluba »Sidro«. Za tekmovanje je bilo zlasti v dijaških vrstah veliko zanimanja in je prireditvi prisostvovalo okoli 500 gledalcev, večinoma sami dijaki. Tekmovanje je otvoril s primernim nagovorom prof. Petkovšek, nakar se je pričel miting, ki se je končal z naslednjimi rezultati:

Tek 60 m: 1. Lončarič (G) 7.2; 2. Smerdu (G) 7.3; 3. Skok (G) 7.3. **Skok v višino:** 1. Erjavec (T) 1.65 m; 2. Skok (G) 1.60; 3. Smerdu (G) 1.60. **Met kopja:** 1. Ferencak (R) 42.08 m; 2. Gregorovič (G) 41.13; 3. Lončarič (G) 38.94 m. **Met diska:** 1. Novak (G) 39.18 m; 2. Lužnik (G) 37.28 m; 3. Šurkalović (G) 34.95 m. **Met krogla:** 1. Gregorovič (G) 15.01 m; 2. Lužnik (G) 13.86; 3. Novak (G) 13.53. **Tek 80 m zapreke:** 1. Lončarič (G) 12.2; 2. Smerdu (G) 12.4; 3. Novak (G) 13.2. **Tek 100 m:** 1. Lončarič (G) 12; 2. Smerdu (G) 12.1; 3. Vele (R) 12.4. **Skok v daljavo:** 1. Lončarič (G) 6.23; 2. Skok (G) 5.85; 3. Erjavec (T) 5.73. **Tek 1500 m:** 1. Schmiederer (R) 4.30; 2. Mlakar (R) 4.45; 3. Lah (T) 4.46. **Štafeta 4x100 m:** 1. Gimnazija v postavi Skok, Smerdu, Novak, Lončarič 48.4; 2. Realka 50.6; 3. Učiteljske 50.8; 4. Trgovska akademija. Končno stanje točk: Gimnazija 112, Realka 47, Trgovska akademija 26, Učiteljske 22. Prehodni pokal JLAS in kluba Sidro si je z včerajšnjo zmago priborilo v trajno last dijaštvo mariborske klasične gimnazije. Izročitev pokalov se bo izvršila na

posebnem sestanku dijaštva mariborskih srednjih šol.

ZKD : SK 5:0. Na teniških igriščih SK Rapida se je včeraj popoldne odigralo izizvalno kolo državnega damskega klubskega tekmovanja, in sicer med zagrebškim ZKD in mariborskim Rapidom. Tekmovanje se je končalo z zmago Zagrebčank, in sicer v razmerju 5:0.

Lep uspeh mariborskega dirkača v Zagrebu. Pred 8000 gledalci so se vršile včeraj v Zagrebu mednarodne motociklistične dirke, na katerih so startali dirkači skoro vseh držav. Startal je tudi Mariborčan inž. Rudi Lotz, ki je kljub najhujši konkurenci v svoji kategoriji sportnih motorov do 350 ccm dosegel prvo mesto v času 3:27.

Pobreške novice

Nočna ptička. Na Tržaški cesti je poznano v noč popival neki Keber A. s Pobrežja, kjer se mu je pridružila zastavna in podjetna Terezija, in ga zapelala v svoje ljubavne mreže. Pod železno vijadukom sta se kmalu znašla v objemu, nakar je Terezinkin kavalir krepko zadremal. Ko se je zbudil, ni bilo Terezike, s katero je izginilo tudi okoli 300 Din iz njegove denarnice. Svojo spremljevalko je dohitel na Pobrežju, ki mu je nato ušla preko nekega plota. Orožniki so na podlagi osebnega opisa nočno ptičko kmalu izsledili in našli pri njej ukradeni denar. Oddali so jo v zapore tuk. sodišča.

Terenske novice

Stavbeno gibanje. Kljub jesenskemu času je pri nas gradbena sezona na višku. Maistrova ulica dobi lep lice zlasti poleg postajališča, kjer nadzira posestnik Kovačič Alojz nadstropje. V Jenkovi ulici je dovršena visokoprtilična hiša šol. uprav. iz Sv. Miklavža g. Ferka in nadzidana večstanovanjska hiša g. Vurcingerja. Kmalu pride še pod streho zgradbi g. Žamka in Javšingerja ob Maistrovi ulici.

Razno

DOBRO, SVEŽE IN CENENO dobite: čokolado, kekse, pecivo, bonbone in razne specialitete v Bonbonierji »Beograd« Maribor, Čafova 1, pri kinu »Union«. 5459

STRIŽENJE 3. britje Din 2.— v Mlinski 8. 5466

Posest

V Aljaževi ulici na prodaj lepo ležeča **STAVBENA PARCELA** Vprašati Tržaška c. 44-I. 5585

PRODAM HIŠO s tremi strankami, potrebno gotovine Din 40.000, prevzemanjem malo posestvo v račun. Studenci, Kralja Matjaža št. 11. 5576

Sobo odda

ČISTO SONČNO SOBO s posebnim vzhodom oddam stalnemu gospodu, eventualno z zajuterkom. Vrtna ul. 9, prtiličje, desno. 5512

Sobo išče

IŠČEM SOBO z vso oskrbo v bližini parka ali kavarne za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Boljši plačnik«. 5580

IŠČEM SOBO z vso oskrbo in hrano, tudi kot sostanovalec. Naslov pustiti v upravi. 5578

Stanovanje

Oddam čisto **SOBO IN KUHINJO** z elektriko. Smetanova ulica 50-II. 5581

GOSPODIČNO sprejmem na stanovanje in hrano, Frankopanova ul. 14, prtiličje. 5579

Stanovanje išče

ŽELEZNIČARSKI UPOKOJENEC

brez otrok išče sobo in kuhinjo, eventualno dve sobi po možnosti z malo vrta, na periferiji mesta. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Upokojenec«. 5577

Prodaj

TRANSPORTNE IN KLETNE VINSKE SODE prodaja Gnilšek, Razlagova ul. 25. 5575

Pouk

NEMŠČINA po hitri, lahki metodi. Uspehi z jamčen. Tattenbachova ul. 27-I, srednja vrata. 5438

Zgubljeno

Zgubil se je modern pleten **OTROŠKI JOPIC** v soboto popoldne na Koroski cesti. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v pekarni Čebokli, Glavni trg 9. 5582

Kupim vse vrste

namizna jabolka

in jabolka za gospodinstvo **Jakob Kuntner** eksport sadja

Maribor, Kopitarjeva 12.

Skrivnosti

36

Pogovoril se je z delavci in postrežki, jih opozoril, naj pazijo na njegovo prtljago in vstopil v voz prvega razreda.

Ko je vstopil, je naglo in ostro ogledal svoja dva sopotnika, ki sta že bila v vozu, in očitno zadovoljen z njunima obrazoma, sedel v kot svojega oddelka.

Kmalu nato se je razlegel žvižg lokomotive in vlak se je premaknil.

Naš potnik je bil kaj menavaden človek. Bil je zelo majhne, skoro pritlikave postave, belih, pravilno razvrščenih zob, rdečih las, modrih brk, ki jih imajo Angleži in silno živahnih oči.

Izmed ostalih potnikov je bil eden

star kakih petindvajset let, drugi jih je pa imel vsaj trideset; starejši je nosil duhovniško obleko.

Ko je pričel vlak voziti, sta potnika nadaljevala pogovor, ki ga je prekinil mali potnik s svojim prihodom.

»Kako vesel sem, gospod kurat,« je rekel mladenič, da lahko potujem v vaši družbi! Tako sem potreben tolažbe in pomoči v teh težkih razmerah, v katerih se nahajam.«

»Vsakdo ima svoje breme, moj dragi Leon,« je odgovoril duhovnik, »in tudi zame ni ta pot nič kaj prijetna.«

»Kaj se vam je pa zgodilo?«

»Včeraj sem dobil žalostno novico o svoji materi.«

»Ali je bolna?«

»Umira.«

Čitalec je gotovo uganil, da sta bila

potnika kurat Karlo in mladi Leon.

Leon je na te besede kuratu sočutno stisnil roko. »Bodite prepričani,« je rekel, »da prav iskreno sočustvujem z vami.«

»Naše življenje je v božjih rokah,« je dejal vdano kurat a vendar mu je pri tem trepetal glas. »Smrt je vedno bridka, a nam kristjanom daje upanje na večno svidenje dovolj tolažbe.«

Za trenotek sta umolknila, potem pa je kurat nadaljeval:

»In zakaj greste vi, mladi prijatelj, iz Pariza?«

»Radi dveh vzrokov, gospod kurat, — Včeraj sem zvedel, da prebiva gospodična Armanda Lanson v bližini Tulona.«

»In jo hočete videti?«

»Prepričati se hočem, ali je pozabila... ali še misli nanje... ali je v moji nesreči

izginila tudi ljubezen, ki me je držala in krepila do današnjega dne.«

»In vaš oče?«

»Tudi radi njega sem se odpravil na pot.«

»Ali imate torej vendar še kaj upanja?«

»Nobenega več.«

»Ali niste pozneje več videli Everarda?«

»Samo enkrat sem ga srečal pa se mi je umaknil.«

Gospod Karlo se je zamislil. Vlak je z blazno naglico bežal naprej, hiteč mimo vseh manjših postaj; ustavljal se je samo v večjih mestih. Potnik z rdečimi lasmi se ni ganil, odkar so odšli s pariške postaje. Stisnil se je v svoj kot, zaprl oči in zdelo se je, da spi.

(Se nadaljuje.)